

Tilsynsrapport for varslet tilsyn

Den 4. december 2009.

Oplysninger om tilbudet

Tilbudets navn	Dagområdet, Socialpsykiatri	
Tilbudstype og form	Dagtilbud efter § 104 i Lov om Social service	
Adresse	Nørre Allé 31, 8000 Århus C.	
Telefonnummer	8940 6723	
E-mail adresse	oro@aarhus.dk	
Web adresse	www.fontaenehuset.dk , www.123hjemmeside.dk/rejsecafeen , www.hcnet.dk , www.aktivitetscenter-annagade.dk , www.idraet-paa-banen.dk , www.aktivitetscenterbiffen.dk , www.kkkragelund.dk	
Lederens navn	Ole Røge	
Antal pladser	320 pladser fordelt på følgende dagtilbud	
	Aktivitetscenter Nørre Allé	22 pladser
	Rejsecaféen	12 pladser
	Netværket,	10 pladser, ungetilbuddet 75 pladser, samtalegrupper
	Industriværksted Skovkanten	35 pladser
	Fontæne Huset	30 pladser
	Aktivitetscenter Katrinebjerg	47 pladser
	Aktivitetscenter og Kontaktsted Biffen	52 pladser, aktivitetscenter åbent tilbud, kontaktstedet
	Aktivitetscenter og Kontaktsted Annagade	37 pladser, aktivitetscenter åbent tilbud, kontaktsted
	Kultur- og Kontaktsted Kragelund	åbent tilbud (ca. 300 brugere)
	Kontaktsted NORD – Fristedet	åbent tilbud

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Tidspunkt for tilsynets start og afslutning

Besigtigelse den 19. oktober 2009 kl. 9.00 – 16.15 og den 20. oktober 2009 kl. 9.00 – 14.00.

Tilsynsmøde den 26. oktober 2009 kl. 9.00 – 12.00.

Hvornår og hvordan er tilsynet varslet

Tilsynet er efter forudgående telefonisk henvendelse varslet ved brev af 9. september 2009. Brugere eller medlemmerne er efter det enkelte tilbuds praksis informeret om tilsynet, og deres mulighed for deltagelse, ved opslag, orientering på møde eller ved brev.

Deltagere i tilsynet

Ved tilsynsmødet deltager:

Ole Røge, centerleder Dagområdet

Svend Hamann Petersen, afdelingsleder Kultur- og Kontaktsted Kragelund

Lise Bang, medarbejder Kultur- og Kontaktsted Kragelund

Dorrit Uehnholt, afdelingsleder Aktivitetscenter Katrinebjerg og Kontaktsted NORD, Fristedet

Dorthe Møller, medarbejder Aktivitetscenter Katrinebjerg

Karen Alder Sørensen, afdelingsleder Aktivitetscenter og Kontaktsted Biffen

Lisbeth Thorgaard, afdelingsleder Aktivitetscenter og Kontaktsted Annagade

Anne Grethe Dahlstrøm, medarbejder Aktivitetscenter og Kontaktsted Annagade

Inge Lundkvist, medarbejder Netværket

Vibeke Hulemose, konst. afdelingsleder Aktivitetscenter Nørre Allé og Rejsecaféen

Hanne Petersen, medarbejder Fontæne Huset

En bruger og et medlem

Ved besigtigelsen deltager brugere eller medlemmer, de stedlige ledere og medarbejdere.

Fra Tilsynsenheden deltager Gunner Simonsen og Finn Katberg.

Ingen brugere, medlemmer eller pårørende havde valgt at tage imod tilbuddet om en individuel samtale med de tilsynsførende.

Tilbuddets brugergruppe

Dagtilbuddene i Socialpsykiatrien henvender sig samlet set til en meget bred målgruppe af sindslidende og borgere med psykosociale vanskeligheder. Der er ikke nødvendigvis et krav om en psykiatrisk diagnose.

Fælles for gruppen er, at de alle er over 18 år.

Brugergruppen strækker sig fra yngre brugere der direkte har brug for støtte til at komme videre i uddannelse eller beskæftigelse, til sindslidende der har behov for indhold i hverdagen.

Materiale der har indgået i forberedelse

- Oplysninger fra Tilbudsportalen
- Oplysninger fra Hjemmesider og Intranettet
- Tilsynsrapporter for de enkelte dagtilbud fra tidligere varslede tilsyn
- Referat fra husmøder på Fontæne Huset den 7. oktober 2009 og den 30. september 2009
- Referat fra onsdagsmøder på Fontæne Huset den 23. september 2009 og den 30. september 2009
- Kopi af 2 del-handleplaner fra Fontæne Huset
- Referat fra actionplanmøde den 6. oktober 2009 på Fontæne Huset
- Pjece om brugerindflydelse fra Biffen forår 2009

- Kopi af 2 del-handleplaner fra Biffen
- Referat fra Biffenmøde den 8. juni 2009
- Dagsorden til Biffenmøde den 14. september 2009
- Referat fra personalemøder i Biffen den 29. september 2009 og den 6. oktober 2009
- Referat fra lokalt sikkerhedsmøde i Dagområdet den 24. september 2009
- Referat fra medarbejdermøder på Kultur- og Kontaktsted Kragelund den 16. september 2009 og den 30. september 2009.
- Pjece om Kultur- og Kontaktsted Kragelund (udleveret ved besigtigelsen)
- Referat fra p-møder på Fristedet den 28. september 2009 og den 5. oktober 2009
- Referat fra brugerrådsmøder på Fristedet den 8. september 2009 og den 6. oktober 2009
- Referat fra brugerrådsmøder i Aktivitetscenter Katrinebjerg den 10. september 2009 og den 1. oktober 2009
- Referat fra personalemøder i Aktivitetscenter Katrinebjerg den 23. september 2009 og den 30. september 2009
- Dagsorden til personalemøde i Aktivitetscenter Katrinebjerg den 7. oktober 2009
- Referat fra fælles personalemøde Aktivitetscenter Katrinebjerg og Fristedet den 7. oktober 2009
- Kopi af 2 del-handleplaner fra Aktivitetscenter Katrinebjerg
- Referat fra personalemøder på Aktivitetscenter Annagade den 15. september 2009 og den 22. september 2009
- Referat fra Stormøder på Aktivitetscenter Annagade den 22. april 2009 og den 21. september 2009
- Kopi af 2 del-handleplaner fra Aktivitetscenter Annagade
- Referat fra brugerrådsmøder på Skovkanten den 1. september 2009 og den 6. oktober 2009
- Referat fra personalemøder på Skovkanten den 19. september 2009 og den 6. oktober 2009
- Kopi af 2 brugerudviklingssamtaler på Skovkanten
- Kopi af orienteringen om tilsynet til brugerne på Netværket
- Kopi af 2 del-handleplaner fra samtalegrupperne på Netværket
- Kopi af 2 del-handleplaner fra ungegruppen på Netværket
- Orientering om valg af 2 repræsentanter fra Netværket til det fælles brugerråd
- Dagsorden til Netværkets personalemøder den 28. august 2009 og den 4. september 2009
- Referat fra personalemøder på Netværket den 25. september 2009 og den 2. oktober 2009
- Pjece om Aktivitetscenter Nørre Allé
- Orientering om Aktivitetscenter Nørre Allé
- Referat fra fællesmøder i Aktivitetscenter Nørre Allé den 20. august 2009 og den 18. september 2009
- Kopi af 2 del-handleplaner fra Aktivitetscenter Nørre Allé
- Referat fra fælles personalemøder i Aktivitetscenter Nørre Allé den 11. september 2009 og den 7. oktober 2009
- Referat fra MED-udvalgsmøder for Dagområdet den 8. juni 2009 og den 20. august 2009
- Pjece om Rejsecaféen
- Folder til nye medarbejdere på Rejsecaféen

- Orientering om Rejsecaféen
- Kopi af 2 del-handleplaner fra Rejsecaféen
- Referat fra køkkenteammøder på Rejsecaféen den 30. september 2009 og den 7. oktober 2009
- Referat fra barteammøder på Rejsecaféen den 14. september 2009 og den 21. september 2009
- Referat fra personalemøder på Rejsecaféen den 19. august 2009 og den 16. september 2009
- Referat fra fælles personalemøder mellem Aktivitetscenter Nørre Allé og Rejsecaféen den 11. september 2009 og den 7. oktober 2009

På hvilken måde har det været muligt at opleve tilbuddets sociale liv og samspil

Under besigtigelsen af dagtilbuddene har der i de fleste tilfælde været lejlighed til at opleve dele af det sociale liv og aktiviteterne på stedet. Som eksempler kan nævnes deltagelse i morgenkaffe for brugere, medlemmer og medarbejdere, og overværelse af en produktion, samt samtaler med deltagelse af både brugere eller medlemmer, medarbejder og ledere.

Dagtilbuddene Aktivitetscenter Nørre Allé, Rejsecaféen, Netværket, Industriværkstedet Skovkanten, Aktivitetscenter Annagade, Fontæne Huset, Aktivitetscenter Biffen og Aktivitetscenter Katrinebjerg, samt kontaktstederne Kultur- og Kontaktsted Kragelund og Kontaktsted NORD Fristedet, er besigtiget.

Har der i den forbindelse været kontakt og samtale med brugere

Ved alle tilbuddene har der været en dialog med brugere eller medlemmer. To steder er der kun en enkelt bruger til stede ved besigtigelsen, men ved de øvrige tilbud har de tilsynsførende en samtale med flere brugere eller medlemmer.

Modtagere af denne rapport

Tilsynsenheden fremsender rapporten til Centerleder Ole Røge, der sikrer at rapporten bliver tilgængelig for brugere, pårørende og medarbejdere. De tilsynsførende vil forslå, at rapporten bliver genstand for en drøftelse på personalemøder, på husmøder og på MED-udvalg.

Tilsynsrapporten bliver tilsendt Direktør Erik Kaastrup-Hansen, Socialchef Steinar Eggen Kristensen, Souschef Kirsten Lund Frandsen og Driftsområdechef Niels Schwartz til orientering. Samtidig bliver rapporten tilgængelig på Århus Kommunes hjemmeside.

Den pædagogiske, omsorgsmæssige og plejemæssige praksis med tilbudets brugere

Mål for arbejdet

Målet for indsatsen på dagområdet er forskellige, og er afhængig af hvilket tilbud, der er tale om.

Tilbuddene til yngre brugere (18 – 30 år), Rejsecaféen, Netværket og Højskolen på Aktivitetscenter Katrinebjerg har alle som mål, at brugerne kommer videre med hensyn til, hvad de skal beskæftige sig med i arbejdslivet eller i en uddannelse.

Målet for Netværkets samtalegrupper, som retter sig til lidt ældre brugere, er at afklare den enkeltes fremtidige forsørgelse. Målgruppen er brugere på kontanthjælp, enkelte på SU og sygedagpenge.

De øvrige tilbud, Aktivitetscenter Annagade, Biffen og Katrinebjerg, samt Fontæne Huset og Skovkanten har som mål, at brugerne eller medlemmerne genvinder selvværd, selvtillid og får en meningsfuld tilværelse.

For de 4 kontaktsteder gælder, at målet er at give et tilbud om samvær og fællesskab med ligestillede, og mulighed for støtte og rådgivning med hverdagslivet i fokus.

Pædagogiske og omsorgsmæssige prioriteringer

På nuværende tidspunkt har alle tilbuddenes medarbejdere i dagområdet, på nær Skovkanten, deltaget i CARE-uddannelsen. Udgangspunktet for indsatsen i alle tilbuddene er derfor Recovery. Det vil sige at indsatsens fokus er, hvad den enkelte bruger ønsker og har behov for. Der ud fra drøftes med brugeren, hvilken aktivitet der så kunne have interesse.

Den pædagogiske orientering udmønter sig blandt andet i relationsarbejde og gruppearbejde. Medarbejderne er bevidste om at skabe et rummeligt miljø, hvor der kan arbejdes med social inklusion, således at brugerne kan klare at være sammen med andre via relationer, tilbud, aktiviteter og få et netværk.

Der arbejdes med kontaktpersonsordning, bortset fra kontaktstederne. Ved de 3 kontaktsteder der samtidig er aktivitetscentre, har brugerne af aktivitetscentret en kontaktperson.

Det er kontaktpersonen, der har ansvaret for udarbejdelse af delhandleplaner.

Brugerne af Kultur- og Kontaktstedet Kragelund har ikke en kontaktperson. Dog kan den enkelte bruger anmode en medarbejder om en samtale eller støtte til eksempelvis kontakt til en sagsbehandler. Anmodning om den individuelle støtte, vil ifølge medarbejderne, altid skulle indgå i en prioritering af hvilke arbejdsopgaver der ellers skal udføres. Støtten eller samtalen kan som resultat af en prioritering blive udskudt til senere.

De værdier Biffen praktiserer, er medinddragelse, åbenhed, være ordholdende og udvise respekt. Eksempler herpå er, at alle benytter samme toilet, og at brugere og medarbejdere spiser sammen. Holdningen er, at et godt psykisk arbejdsmiljø ikke kun er forbeholdt personalet, men også brugerne.

På Fontæne Huset arbejdes der ikke med faste tildelte kontaktpersoner til medlemmerne. Det er det enkelte medlem der selv vælger, hvem den pågældende ønsker at tale med og skabe en kontakt til. Konkret foregår det på den måde, at der udarbejdes en liste over tidspunkter hvor medarbejderne kan afholde samtaler for at udfærdige en del-handleplan. Herefter skriver medlemmerne sig på listen. Erfaringen viser, at alle medlemmer får udfærdiget en del-handleplan i et samarbejde med den medarbejder de ønsker.

I Ungetilbuddet i Netværket er udgangspunktet, at hvis den unge på nogen måde kan udfærdige del-handleplanen, så skal de selv. Planen beskrives med brugernes egne ord, og de unge har selv lavet deres egne spørgsmål, som besvares af den unge i forbindelse med udarbejdelsen af del-handleplanen.

I Ungetilbuddet har de unge ikke en fast kontaktperson, men da der er to medarbejdere tilknyttet gruppen, er begge kontaktpersoner for alle.

Udgangspunktet for Rejsecaféen er, at caféen ud over den støttende funktion, også er en arbejdsplads der skal fungere i forhold til kunderne. Da nogle af de frivillige i perioder kan have det svært, og derfor være mindre "produktive", skal der være en balance i kravet til den enkelte og hensynet til forretningen Rejsecaféen.

For at støtte de brugere der kommer ud i jobtræning eller i job på særlige vilkår, tilbyder Rejsecaféen disse brugere, at de stadig kan komme i tilbuddet. Dels for at de får mulighed for at drøfte arbejdsforhold med medarbejderne, dels for stadig at have et kendt netværk.

For flere af tilbuddene gælder, at aktiviteterne er bygget på en egentlig produktion og en aftale med en virksomhed med en leverance, samt at dette forhold har en høj prioritet.

Tilbudets pædagogiske, omsorgsmæssige og plejemæssige praksis

Aktivitetscenter Katrinebjerg er i færd med at revurdere de aktiviteter som de udbyder. Revurderingen udspringer af, at der skal ske en besparelse. Et af elementerne i revurdering af, hvilke brugere der skal tilbydes hvilke aktiviteter er, om brugeren kan deltage aktivt og kunne bidrage til funktionen.

Medarbejdere og brugere i blandt andet trykkeriet havde drøftet en omstrukturering. Drøftelsen resulterede i, at de tilsynsførende ved besigtigelsen mødte flere frustrerede brugere. Brugere gav udtryk for utryghed ved, om de stadig kunne komme i trykkeriet, og hvad der skulle ske hvis de ikke kunne deltage aktivt i produktionen hele tiden. De er blevet stillet i udsigt, at de altid kan deltage i Kontaktstedet NORD, Fristedet tilbud.

På trods af flere forsøg på at berolige og forklare brugerne om fremtidsplanerne, giver de stadig udtryk for frustration over, at de ikke kan få vished om netop deres fremtid i Aktivitetscenter Katrinebjerg.

Siden sidste tilsynsbesøg, har aktivitetscentret oprettet en reception. Receptionen er placeret ved indgangen, så det er muligt for nyankomne straks at få information og vejledning. De tilsynsførende kunne ved deres ankomst nyde godt af dette nye initiativ.

Desuden er der oprettet en café, som betjenes af brugere i skånejob. Caféen har åbent på hverdage fra kl. 13.00. I caféen er der ud over mulighed for at købe caféens tilbud, også mulighed for at benytte PC'ere.

Hvis en bruger ikke viser sig i aktivitetscentret, når det er aftalt, kontaktes den pågældende af kontaktpersonen enten telefonisk eller pr. brev.

Ved Aktivitetscentret Annagade er en af aktiviteterne en egentlig produktion. Oplevelsen på Annagade er, at det bliver vanskeligere at få aftaler om leverancer. Dette kombineret med en dårligere funktionsevne hos brugerne, betyder en nedgang i den indtægt som produktionen normalt ville give.

Aktivitetscenter Biffen har den holdning, at tingene skal prøves af, for at se om de dur. Desuden udvises respekt på den måde, at der stilles krav til den enkelte bruger, ud fra de ressourcer den pågældende har. Biffen har en forventning om, at brugeren møder til de aftalte tidspunkter ellers skal der meldes afbud.

På Fontæne Huset er oplevelsen, at der har været en del medlemmer, der ikke aktivt har benyttet sig af tilbuddet. Derfor er der fremover en forventning fra Fontæne Huset om, at medlemmer, der aktivt tilkendegiver at de ønsker tilbuddet, også bruger det.

Skulle et medlem ikke vise sig når det er forventet, har Fontæne Huset den praksis at man ringer eller skriver til den pågældende.

Under besigtigelsen fortalte et medlem, at han på et tidspunkt valgte Fontæne Huset fra. Han blev senere kontakt af en medarbejder, og blev langsomt motiveret til igen at komme i Fontæne Huset. Han er meget positiv over den vedholdenhed, som medarbejderen udviste.

Fontæne Huset har erkendt, at der er sket en vis afmatning af aktiviteterne om eftermiddagen. Derfor har medarbejderne sammen med medlemmerne udarbejdet en aktionsplan, hvor der er taget initiativ til aktiviteter om eftermiddagen. Der foreslås om at "starte i det små", tirsdage og torsdage. Emnerne er foto, og krop og motion.

Et af de grundlæggende principper på Fontæne Huset er, at der overordnet altid er et medlem med, når en medarbejder tager et initiativ eller deltager i en aktivitet. Som et eksempel herpå, kunne Fontæne Huset ved besigtigelsen fortæller, at der netop skulle to medlemmer og to medarbejdere til en kongres på verdensplan for Fountain House.

Kultur- og Kontaktsted Kragelund er nu udelukkende et kontaktsted, hvilket betyder, at der ikke foretages en visitation før brugeren kan benytte tilbuddet. Det betyder samtidigt, at brugeren ikke får tilknyttet en kontaktperson. Nye brugere får en introduktion til stedet og til de grupper og aktiviteter der tilbydes.

Medarbejderne tilkendegiver, at de en den udstrækning det kan lade sig gøre, bestræber sig på at yde individuel støtte og vejledning.

Kultur- og Kontaktsted Kragelund har oplevet en stor tilvækst af brugere i den korte tid som kontaktstedet har eksisteret. Da der ikke føre nøjagtig registrering af brugerne, kan der ikke angives et præcis tal, men formodningen er, at stedet benyttes af ca. 300 brugere.

Netværkets Ungetilbud har en fast rytme i forhold til aktiviteterne fra mandag til torsdag. Der arbejdes med 4 temaer – Relationer og samvær – Krop, kost og bevægelse – Vidensdeling/undervisning – Praktiks arbejde.

Det er erfaringen at brugerne selv er klar over, når de ikke længere har brug for tilbuddet, oftest fra 8 måneder til 1 år.

Gruppetilbuddet i Netværket forløber over 16 uger, et forår og et efterår. Alle nye begynder i en studiegruppe eller "startgruppe", hvor de arbejder med hvorledes det er at være i en gruppe, og hvorledes en gruppe fungerer. Ligeledes skal det enkelte gruppemedlem formulere hvad den pågældende gerne vil arbejde hen imod. De fleste har ikke tidligere prøvet denne øvelse og kommer ofte frem til, at de skal starte på noget undervisning for at kunne søge den beskæftigelse de ønsker.

Dernæst overgår man i næste forløb til en "i ganggruppe", som er for brugere, der er klar til at komme videre med eventuel udredning hos læge, psykiater eller i et praktikforløb.

Tidsrammen for at indgå i tilbuddene er oftest, at brugerne deltager i 4 gruppeforløb(4 x 16 uger), men deltagelsen kan være helt op til 10 forløb.

I Rejsecaféen støttes den enkelt bruger, så han eller hun kan være aktiv i gruppen eller teamet. Det forventes at brugeren bidrager til helheden i fællesskabet. Brugeren medvirker

således til driften af caféen. Fokus er dog hele tiden, at den enkelte bruger skal videre i et eller andet forløb.

Aktivitetscenter Nørre Allé er et sted, hvor den enkelte bruger har en plads, hvor den pågældendes ressourcer kan anvendes og være en del af et fællesskab. Endelig anvendes de produkter som tilbuddet producerer.

Aktivitetscentret aktiviteter er fordelt på to etager, og der ydes en indsats for at brugere og medarbejdere skal opleve centret som en enhed. Der afholdes fællesmøde med deltagelse af brugere og medarbejdere og endelig drikkes der fælles morgenkaffe hver morgen. Fredage er afsat til fælles aktiviteter.

Hvis en bruger udebliver fra tilbuddet, handler medarbejderne ud fra, hvad der er aftalt med den enkelte bruger at der skal ske i en sådan situation. Den udeblevne vil dog altid blive kontaktet.

Skovkanten oplever at der er et flow i brugergruppen. Brugere skal tilgodese flere parter – bostøtten og hjemmehjælpen – og der er desuden flere andre dagtilbud. Dagtilbudsbrugere er blevet pendlere mellem tilbuddene.

Ved det senest varslede tilsynsbesøg, henstillede tilsynsenheden til Skovkanten, at prioriterer arbejdet med del-handleplaner, gerne som BrugerUdviklingsSamtaler som de benævnes. Til forberedelse af tilsynsbesøget har tilsynsenheden modtaget to delhandleplaner fra Skovkanten.

Tilsynsenheden har modtaget kopi af to del-handleplaner fra hvert de tilbud som skal udarbejde planer.

De modtagne del-handleplaner er forskellige i form og indhold. Nogle planer er skrevet og udformet af brugere selv og andre af medarbejderne. For de fleste af planerne gælder, at de tager udgangspunkt i hvad brugere har af ønsker og behov.

I enkelte planer er der evalueret i forhold til den indsats der er foretaget.

Kontaktsteder foretager en form for registrering af det antal brugere der benytter stedet. Registreringen tager hensyn til at brugeren kan være anonym, så den kan blot bestå af et fornavn.

Hverdagens aktiviteter, internt og eksternt

Kontaktstederne har koordineret deres åbningstider, så der er minimum et kontaktsted åbent frem til kl. 20 de 4 første hverdage i ugen. Kultur- og Kontaktsted Kragelund har desuden åbent søndag i tidsrummet kl. 14.00 – 20.00. Endelig har Kontaktsted NORD, Fristedet åbent alle dage med undtagelse af 1. juledag og 1. nytårsdag. Åbningstiden her er kl. 15.00 – 22.00 på hverdage, og i weekend og på helligdage kl. 11.00 – 17.00.

Aktiviteterne i kontaktstederne er forskellige, alt efter hvilke ressourcer det enkelte sted har modtager. Fælles for stederne er muligheden for samvær med ligestillede, og at der tilbydes mulighed for at købe et måltid mad, enkelte gange om ugen eller ved hver åbningsdag.

Nogle af dagtilbuddene er baseret på en egentlig produktion. Ved flere af tilbuddene er oplevelsen af den samfundsmæssige økonomiske krise har bevirket, at der ikke i samme

omfang som tidligere er efterspørgsel på leverancer. Det bevirker samtidig, at der ikke er aktiviteter til brugerne, så der må findes på alternativ beskæftigelse.

Tilbuddene til de unge brugere strækker sig fra fysiske og kreative aktiviteter over beskæftigelse eller joblignende tilbud til mere undervisende og afklarende forløb.

Flere af Aktivitetscenter Biffens tilbud er skabt og tilrettelagt for at tilgodese behov hos sindslidende og personer med psykosociale problemstillinger i lokal befolkningen. Lokal befolkning i området er for en stor del personer med anden etnisk baggrund. Biffens tilbud kan således betragtes som en form for specialisering.

Ud over de faste aktiviteter arrangerer de forskellige tilbud ferieture af kortere (1 – 2 dage) eller længere (1 uge) varighed. Nogle af dagtilbuddene tilbyder brugerne, specielt i sommerperioden, dagsudflugter. Fælles for disse arrangementer er, at deltagelsen ofte kan påvirkes af den enkelte brugers dagsform. Derfor kan der være en vis risiko for at arrangementer må aflyses.

Da dagtilbuddene indeholder et socialt element, er det naturligt at markere højtiderne eller årstiderne, jul, nytår, påske, høst, sommerferie eller fastelavn.

Sprogbrug og omgangsformer

Emnet har ikke været genstand for en egentlig drøftelse på tilsynsbesøget.

De tilsynsførende har haft lejlighed til at overvære og deltage i samtaler mellem medarbejdere og brugere eller medlemmer. Samtalerne eller dialogen har de tilsynsførende udelukkende oplevet som respektfuld fra begge parter.

Magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten

Reglerne for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsen gælder også for dagsområdet.

Der har ikke været tilfælde af magtanvendelse siden de senest tilsynsbesøg.

Samarbejde med pårørende

Tilsynsenheden har i 2009 ønsket at sætte fokus på blandt andet samarbejdet med de pårørende.

Samtlige tilbud tilkendegiver, at samarbejdet med de pårørende skal tage udgangspunkt i en accept fra brugeren og et ønske om et samarbejde mellem medarbejdere og pårørende.

Flere medarbejdere på tilsynsmødet har den opfattelse, at brugerne betragter aktiviteterne som en arbejdsfunktion. Da der ikke er tradition på arbejdsmarkedet for at pårørende inddrages, kan det være årsag til at brugerne ikke finder det naturligt eller ønskeligt at de pårørende skal involveres.

Generelt er der ikke det store samarbejde med de pårørende, det kan begrænse sig til ganske få.

En undtagelse er Aktivitetscenter Biffen, hvor mange brugere har anden etnisk baggrund end dansk. Her er familien en naturlig del af samarbejdet. Som eksempel kan nævnes, at når der

afholdes udflugter – busture – skal der altid beregnes ekstra pladser, da det er naturligt for etniske brugere at tage deres børn med.

Familien indgår også i samarbejdet, når medarbejdere fra Mødestedet, et projekt for sindslidende med anden etnisk baggrund, har opsøgende opgaver.

Når der på Aktivitetscenter Katrinebjerg skal udarbejdes del-handleplaner, drøftes med brugeren, om de pårørende skal inddrages.

På Fontæne Huset efterspørges ved visitationen oplysninger på den nærmeste pårørende. Skulle der være manglende fremmøde af et medlem, og der ikke kan opnås forbindelse, kontaktes de pårørende, hvis der er en accept heraf fra medlemmet.

I Netværkets Ungetilbud kan de pårørende deltage i førstegangsbesøget og visitationssamtalen. Netværket har en åben rådgivning, og her kommer eller ringer forældre for at få råd og vejledning.

Når brugere visiteres til Skovkanten spørges der systematisk ind til, hvorledes der eventuelt skal samarbejdes med pårørende, blandt andet hvilken person Skovkanten primær skal kontakte, hvis der opstår problemer.

Flere af tilbuddene har en støtteforening af tidligere og nuværende pårørende, tidligere brugere eller medlemmer. Disse støtte foreninger kan blandt andet arrangere sammenkomster for pårørende.

Endelig er der tilbud som afholder åbent hus arrangementer for pårørende, og erfaringen er at fremmødet er meget vekslende.

På tilsynsmødet gives der udtryk for, at det er et dilemma, at bekymrede pårørende henvender sig til medarbejderne for at få oplysninger om blandt andet brugerens tilstand, når brugeren har tilkendegivet, at medarbejderen ikke må videregive oplysninger. Medarbejderne må respektere denne beslutning, og undlade at besvare spørgsmål. Det er vanskeligt for pårørende at acceptere, at medarbejderen er nødt til at følge brugerens beslutning. Medarbejderne forsøger at motivere brugeren til at medvirke til at afhjælpe de pårørendes bekymring.

Medarbejderne tilkendegiver, at det er en faglig vurdering der afgør, om de tilskynder til et tættere samarbejde med de pårørende. De pointerer samtidig, at det altid i sidste ende er brugerens afgørelse om der skal etableres et samarbejde.

Eksternt samarbejde

Tilbuddene i dagområdet samarbejder i de fleste tilfælde med den regionale behandlingsdel af lokalpsykiatrien.

Der samarbejdes med lokalpsykiatrien og bostøtten. Tilbuddet har også et samarbejde med lokalcentrene/hjemmeplejen og de praktiserende læger, samt Psykiatrisk Hospital. I samarbejdet med Psykiatrisk Hospital oplever Aktivitetscenter Annagade en positiv udvikling, da hospitalet nu gerne vil vide hvilke erfaringer centret har med og viden om de brugere der kommer i Annagade.

I forhold til Biffens Mødestedet, for personer med anden etnisk baggrund, samarbejdes der med Klinik for Traumatiserede Flygtninge og Bazaren.

Biffen indgår i forskellige projekter, og i forbindelse hermed opstår der ved behov samarbejdsrelationer.

Fontæne Huset samarbejder med de øvrige tilbud efter principperne i Fountain House i Danmark. Desuden samarbejdes med de arbejdsgivere som stiller jobs til rådighed for medlemmerne. For at pleje det gode forhold til disse arbejdsgivere, inviterer Fontæne Huset til middag, hvor der fortælles om tanken bag Fontæne Huset og hvor arbejdsgiverne har mulighed for at komme med ønsker til det fortsatte samarbejde. Fontæne Huset samarbejder med 7 – 8 private virksomheder.

Endelig har Fontæne Huset et udbytterigt samarbejde med den lokale vejforening og de øvrige naboer. Naboer er velkomne til sommerfest og åbent-hus-arrangementer.

På Kultur- og Kontaktstedet Kragelund er udgangspunktet for samarbejdet det behov de pågældende brugere har for psykiater, bostøtter, hospital, læger, lærere med flere.

Der er et tæt samarbejde med byens øvrige dagtilbud indenfor socialpsykiatrien.

I nærmiljøet er der samarbejde med Højbjerg Gymnastikforening.

KK-Kragelund har en stor sal, som kan lånes ud til blandt andet afholdelse af temadage og undervisning. Ved sådanne arrangementer går pedelgruppen og caféen sammen om at servicere deltagerne.

Flere af de aktiviteter der afholdes på KK-Kragelund sker i et tæt samarbejde med private eller kommunalt støttede initiativer. Det gælder eksempelvis Billedspor, teatergrupperne De frygtløse og De splittergale.

Aktiviteterne tegning, maling og syning er etableret med deltagelse af faglærere fra FO.

Netværket har mange samarbejdsrelationer ind i det sociale system. Det er til sagsbehandlere, beskæftigelsesforvaltningen, bostøtten, OPUS. Der samarbejdes desuden med skoler, virksomhedskonsulenter og arbejdsgivere, hvortil man formidler jobs og følger op på disse.

I Rejsecaféen er der samarbejde med OPUS og bostøtten i psykiatrien. Samarbejdet med bostøtten er oftest omkring del-handleplaner ved fælles brugere.

Ved det seneste varslede tilsynsbesøg orienterede Rejsecaféen om, at de ønskede at udarbejde et koncept sammen med Jobcentrene, så der kan skabes jobmuligheder for de frivillige. De har nu den erfaring, at Projektet – Op På Hesten – er et bedre tilbud til de unge. Konsulenterne i projektet kommer til stede i Rejsecaféen og giver en direkte information om jobmuligheder.

I Aktivitetscenter Nørre Allé samarbejdes med bostøtter og sygeplejersker i lokalpsykiatrien, sagsbehandlere og Psykiatrisk Hospital. Der samarbejdes desuden med de kunder der køber produkter og serviceydelser i centret.

Skovkanten har et samarbejde med kontaktpersonerne i boformer og bofællesskaber, samt med bostøtterne. Desuden samarbejdes med andre dagtilbud.

Klager over tilbuddet

Tilsynsenheden har i forbindelse med tilsynsbesøget anmodet om, at få tilsendt kopi af eventuelt modtagne skriftlige klager siden sidste tilsynsbesøg. Der er ikke modtaget klager over tilbuddene.

Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne

Med undtagelse af tilbuddene Netværket og Skovkanten, hvor der er etableret egentlige rygelokaler, foregår al rygning udendørs. For alle medarbejdere gælder, at rygning foregår i det frie.

For dagområdets tilbud gælder, at medarbejderne ikke deltager i administrationen af den enkelte brugers medicin. Medarbejderne er opmærksomme på de brugere eller medlemmer, som de har kendskab til indtager medicin. Deres opmærksomhed er rettet mod eventuelle bivirkninger eller manglende indtagelse af medicin. Observationerne rapporteres i givet fald videre til de rette personer.

Alkoholpolitikken ved området er meget klar, brugerne eller medlemmerne må ikke indtage alkohol i tilbuddet undtagen ved festlige lejligheder eller ved højtider.

Dagområdets tilbud tilbyder brugerne eller medlemmer mulighed for at købe mad. Omfanget af kosttilbuddet varierer fra sted til sted. Samtlige tilbud tilkendegiver, at der er stor opmærksomhed på at tilbyde en sund og alsidig kost, der omfatter salat, fisk, grøntsager, retter uden eksempelvis svinekød.

Der udtrykkes samtidig, at det kan være en udfordring at motivere brugerne til den mere sunde kost.

Brugerne af caféerne har mulighed for at komme med ønsker til menuen, og nogle steder er brugerne involveret i udarbejdelsen af menuen.

Ved de caféer der får tilsyn af Levnedsmiddelkontrollen, er der alle steder tildelt en glad smiley.

Aktivitetscenter og Kontaktsted Annagade har administrativt tilknyttet – Idræt på banen. Idræt på banen er et tilbud, som kan benyttes af alle brugere med sindslidelse i Århus Kommune. De aktiviteter der for eksempel tilbydes er, løbetræning, stavgang, styrketræning, svømning, krop og bevægelse.

Skovkanten har indkøbt en massagestol. Stolen anvendes til brugere, som på forskellige tidspunkter har brug for at hvile sig og slappe af. Erfaringen på Skovkanten er, at specielt sindslidende kan have vanskeligt ved kropslig kontakt, og de kan så have gavn af at benytte massagestolen.

Brugerøkonomi

Dagområdets tilbud følger de principper, der er udstukket i den instruktion, som er udsendt fra Administrationsafdelingen i Socialforvaltningen.

Tilbuddets medarbejdere deltager som udgangspunkt ikke i forhold, der har med den enkelte brugers økonomi af gøre. Tilbuddet kan i givne situationer, som for eksempel ferierejse, opbevarer beløb til dækning af rejsen.

Honoreringen af brugernes deltagelse i en produktion sker forskelligt fra det ene tilbud til det andet. Det strækker sig fra en egentlig lønudbetaling, til at et overskud dækker indkøb til fællesskabet.

Brugerindflydelse

Et andet af Tilsynsenhedens fokuspunkter i 2009, er brugerindflydelse.

For tilbuddene i dagområdet gælder, at et af de områder hvor der er brugerindflydelse, er i forhold til ansættelsen af nye medarbejdere. Når der skal ansættes en ny medarbejder, deltager brugerne i ansættelsesudvalget, og har således indflydelse på den indstilling udvalget giver ledelsen.

Ved Aktivitetscenter Katrinebjerg, Kultur- og Kontaktsted Kragelund, Aktivitetscenter Nørre Allé og Skovkanten er der brugerråd. Brugerrådet har ud over brugere oftest også deltagelse af ledere og medarbejdere.

Kultur- og Kontaktsted Kragelunds brugerråd har i en periode været inaktivt, men er nu aktivt igen, da flere brugere nu ønsker at deltage i rådets arbejde. Brugerrådets opgave er at varetage brugernes interesser.

Aktivitetscenter Biffen har et rådgivende råd, med deltagelse af SIND, SINDs pårørenderådgivning, en bruger fra hvert af centrets værksteder, lokalpsykiatrien, en medarbejder, fagkonsulent og en repræsentant fra Socialforvaltningen. Rådet er rådgivende om centrets drift i forhold til Biffens leder.

Ud over det rådgivende råd, afholdes der stormøder, hvor alle Biffens brugere kan deltage, og have indflydelse på tilbuddet.

På Aktivitetscenter Katrinebjerg er et af brugerrådets medlemmer gæsteinstruktør på CARE-uddannelsen. Den pågældende oplever det som en gevinst, at brugerne bidrager med viden og erfaring i kursusforløbet.

Ved Aktivitetscenter Annagade, Netværket, Fontæne Huset og Rejsecaféen, hvor der ikke er oprettet brugerråd, har brugerne eller medlemmerne indflydelse gennem de formelle mødefora der er etableret. Disse mødefora er forskellige, og dækker over månedlige møder og til daglige møder, hvor dagens aktiviteter planlægges.

Som tidligere nævnt har Fontæne Huset et princip om, at medlemmer og medarbejdere altid deltager sammen i en aktivitet, et møde eller lignende. Det betyder samtidig, at medlemmerne derved opnår en høj grad af indflydelse på Fontæne Husets virke.

På tilsynsmødet giver medarbejderne udtryk for, at netop det at arbejde Recovery-orienteret, betyder at brugerne eller medlemmerne sættes mere i fokus end tidligere. Samtidig betyder det også, at flere brugere har en mening om deres egne behov, og derved får de større indflydelse.

Det enkelte tilbud i dagområdet har rammer for dets virke. Det er rammer som tilbuddet skal sælge sig på overfor brugerne, og det er indenfor rammen brugerne kan få indflydelse. Rammerne for indflydelse skal efter tilbuddenes opfattelse synliggøres, så brugerne kan afstemme deres forventninger til hvad de faktisk kan være medbestemmende om.

Det er den almindelige opfattelse i dagområdet, at brugerindflydelse kræver, at brugerne eller medlemmerne klædes på til at kunne få reel indflydelse. Brugerrepræsentanter i grupper og udvalg skal have støtte og vejledning så de kan tage stilling og derved påvirke beslutninger. Brugerindflydelse betyder, at brugerne skal have relevant information. Informationen kan afstedkomme en frustration over eksempelvis påtænkte ændringer. Disse frustrationer skal medarbejderne være med at tackle og afhjælpe.

Dagområdet kan se det dilemma der opstår, når der er topstyring i organisationen, og der samtidig er en forventning om, at brugerne skal have indflydelse.

Centerlederen har, for til stadig at have føling med hvad brugerne ønsker, taget initiativ til at oprette et brugerråd. Der er positive tilbagemeldinger fra brugerne om deltagelse i rådet. Dette fælles brugerråd skal ikke erstatte de lokale råd, men det skal sammen med ledelsen drøfte mere overordnede tiltag.

De brugere og medlemmer som de tilsynsførende talte med under besigtigelsen, er af den opfattelse at de generelt blev hørt om og inddraget i relevante drøftelser.

Tilbudets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer

Struktur

Fra den 1. november 2008 er dagtilbuddene organiseret i Dagområdet for Socialpsykiatri. Lederne af dagtilbuddene refererer til centerlederen for dagområdet, som igen har reference til driftsområdechefen for socialpsykiatrien.

Dagområdet er organiseret med egen stab, bestående af økonomi, regnskab, HR og musikterapi.

Den faglige sammensætning af medarbejdergruppen i tilbuddene er forskellige, men de fleste steder er følgende faggrupper repræsenteret – pædagoger, ergoterapeuter, socialrådgivere social- og sundhedsassistenter og plejer.

Samarbejde og kommunikation

Dagområdet under Driftsområdet for Socialpsykiatri har et selvstændigt MED-udvalg. Det enkelte tilbud i dagområdet er repræsenteret i udvalget enten via en medarbejder eller en leder.

Centerlederen for dagområdet afholder månedlige møder med den samlede lederkreds. Der ud over deltager dagområdets lederkreds i kvartalsvise møder med deltagelse af samtlige ledere indenfor Socialpsykiatrien.

Det lokale samarbejde i dagområdet sker på personalemøder. Mødefrekvensen er oftest ugentlige møder. Der skrives referat fra personalemøderne.

Ved flere af tilbuddene afholdes der et planlægningsmøde hver morgen, hvor dagens aktiviteter aftales. Brugerne eller medlemmerne deltager i nogle tilbud i denne planlægning.

Alle medarbejdere i dagområdet har adgang til intranettet og notes. Den stedlige leder informerer medarbejderne om nyt fra forvaltningen og driftsområdet på personalemøder eller via notes.

Arbejdsplanlægning

Arbejdsplanlægningen på området tilbud tager udgangspunkt i en lokal fast arbejdsplan. Med udgangspunkt i planen aftales for nogle tilbud den aktuelle arbejdstid i den enkelte aktivitetsgruppe, afhængig af hvad der skal ske for brugerne. Ved andre tilbud har medarbejderne en fast arbejdstid.

Der er forskellig praksis for hvem der udarbejder arbejdstidsplanen, det kan være en medarbejder der har opgaven eller den stedlige leder.

Fælles for tilbuddene er, at der kun sjældent anvendes vikarer, og det sker eksempelvis i forbindelse med barselorlov. Det kan således få den konsekvens, at aktiviteter må aflyses ved sygdom og når medarbejderne skal deltage i undervisning eller på kursus.

Afvikling af ferie betyder, at medarbejderne dækker hinanden ind, og oftest holder tilbuddene ferielukket i 1 til 2 uger i sommerperioden.

Ved etablering af kontaktstederne var det en forudsætning, at der skulle samarbejdes med lokalpsykiatrierne om løsning af opgaverne. Kontaktstederne Annagade og Biffen er for at kunne overholde åbningstiderne afhængig af bostøtte medarbejdere fra lokalpsykiatrien. Hvis der ikke kommer medarbejdere der fra, bliver kontaktstedet lukket på det pågældende tidspunkt. Det har betydet, at Kontaktsted Biffen nu kun holder åbent 2 aftener om ugen.

Da Annagade har en ubesat stilling, er udfordringen, hvorledes arbejdet med de nuværende ressourcer kan tilrettelægges, så brugerne oplever kvalitet i tilbuddet.

Fysiske rammer

Den bygning hvor Aktivitetscenter Katrinebjerg har til huse gennemgår i øjeblikket en større renovering, blandt andet med udskiftning af vinduer. Bygningen renoveres med henblik på at skulle huse et tilbud for unge.

Siden det senest varslede tilsynsbesøg, har centret etableret en café, hvor brugerne ud over det almindelige caféudbud, kan benytte PC'ere. De tilsynsførende oplevede ved besigtigelsen, at caféen blev anvendt af flere brugere, og at der var en god og hyggelig stemning.

Kontaktstedet Fristedet holder til i en bygning i umiddelbar tilknytning til Katrinebjergcentret. Fristedet medlemmer fortæller, at bygningen er uhensigtsmæssig for gangbesværede brugere. Desuden trænger køkkenet efter deres opfattelse til en renovering. Komfurets låge til ovnen er beskadiget og der mangler låger til nogle af køkkenskabene.

Når der er fællesspisning i kontaktstedet lånes det nærtliggende køkken på Katrinebjergcentret.

Aktivitetscenter og Kontaktsted Annagade har til huse i Århus midtby på Skt. Annagade skole. Det der i øjeblikket optager brugerne er, om Byrådets drøftelser af Skt. Annagade Skole fremtid kan betyde, at de skal flytte et andet sted hen. Brugere udtrykker et ønske om, at beholde aktivitetscentret i Annagade, blandt andet på grund af den ideelle beliggenhed i forhold til offentlige transportmidler.

Aktivitetscenter og Kontaktsted Biffen, er indrettet i en tidligere nu renoveret biograf i den vestlige del af Århus. Der er en stor og indbydende café, som er det centrale samlingspunkt for hele tilbuddet.

Ud over lokaliteten på Silkeborgvej, er aktiviteterne fordelt på yderligere to matrikler. Biffen påpeger, at søgningen til kontaktstedet er påvirket af stedet beliggenhed, hvilket af visse brugere opleves som isoleret og utrygt ved aftenstide.

Fontæne Huset er beliggende i et villakvarter tæt ved busser og Viby Torv. Lokalerne var oprindeligt en trelænget gård fra 1885. Medlemmer og medarbejdere har løbende renoveret bygninger, så lokalerne nu fremstår særdeles brugbare, lyse og indbydende.

Kultur- og Kontaktsted Kragelund har til huse i det gamle Kragelund Hotel, der er renoveret og tilpasset formålet. Der er mange lokaler, aktivitetsrum og en stor festsal, hvilket giver kontaktstedet mulighed for at låne lokaler ud til eksterne aktiviteter og arrangementer. Ved det senest tilsynsbesøg på Kultur- og Kontaktsted Kragelund anbefalede tilsynsenheden at undersøge om brugen af kælderlokalerne lever op til Arbejdstilsynets krav til lokaleforhold. Der er planlagt en renovering af Kragelund der blandt andet omfatter kælderarealet. Så der afventes en stillingtagen til arbejdsforholdene i kælderen efter en eventuel renovering.

Rejsecaféen er en café i en tidligere forretning i en byejeendom i Århus midtby, nær Huset og Hovedbiblioteket. Den indeholder et stort café-lokale med bar, et mindre produktionskøkken, et personalekontor, fælles lokale for brugere og medarbejdere, samt et mindre kontor hvor der blandt andet føres regnskab. Brugere og medarbejdere påpeger, at pladsforholdene i køkkenet er meget ringe. Det er ikke altid muligt at indtage passende arbejdsstillinger, og pladsen er ikke tilstrækkelig i forhold til det antal personer som produktionen til caféen kræver.

Aktivitetscenter Nørre Allé har til huse i den gamle universitetsbygning i Århus Midtby. Centrets aktiviteter er fordelt på to etager. Desuden har aktivitetscentret fællesskab med andre tilbud indenfor socialpsykiatrien. Bygningen er netop renoveret, så det er muligt for gangbesværede at benytte tilbuddets aktiviteter.

Skovkanten er beliggende i lokaler på Psykiatrisk Hospitals grund i Risskov. Da Skovkantens aktiviteter hovedsaglig er produktion, er der et stort produktionslokale med tilhørende lagerrum, et møderum/kontor, omklædning, toilet og køkken.

Netværket har til huse på første sal i en nyere ejendom i midtbyen. Der er direkte og ugeneret adgang til tilbuddet.

Lokalerne fremstår indbydende, lyse og åbne, med glasparti til fælles opholdsrum. Indretningen giver mulighed for en stor fleksibilitet. Der er mulighed for at etablere grupperum, når det er nødvendigt. Ved større samlinger, som f.eks. foredrag, kan møblerne rulles væk, så der kan etableres stort fællesrum. Desuden er der kontorer til medarbejderne.

Sikkerhedsforhold

Tilsynsenheden er ikke blevet gjort bekendt med uopfyldte myndighedskrav.

Ved det senest tilsynsbesøg på Kultur- og Kontaktsted Kragelund anbefalede tilsynsenheden at der blev udarbejdet en beredskabs- og evakueringsplan. Kragelund har fremsendt en plan til forvaltningens bygningsafdeling.

Arbejds miljø

Dagområdet for Socialpsykiatri har sit eget sikkerhedsudvalg. Et af sikkerhedsudvalgets opgaver er at sikre at der udarbejdes APV i området tilbud.

Rejsecaféen har netop udarbejdet en APV. Sikkerhedsudvalget vil dog tilstræbe, at der bliver sammenfald for udarbejdelsen af APV'er for alle tilbuddene.

Ved det senest varslede tilsynsbesøg på Kultur- og Kontaktsted Kragelund anbefalede tilsynsenheden tilbuddet at få sikkerhedsrepræsentanten tilmeldt en sikkerhedsuddannelse. Der er nu valgt en anden sikkerhedsrepræsentant, der har uddannelsen.

Fastholdelse og rekruttering af nye medarbejdere

Dagområdet har på grund af en budgetoverskridelse valgt, at der ikke kan oplås ledige stillinger. Af den grund har der i en periode ikke været stillingsopslag i området, og derfor kan der ikke gives svar på om der er rekrutteringsproblemer. Området giver dog udtryk for, at der ikke formodes at være problemer med at kunne tiltrække kvalificeret medarbejdere. Området har dog oplevet, at det kan være vanskeligt at tiltrække kvalificerede ansøgere til en lederstilling.

Personaleudvikling – personaleuddannelse

Som de sidste af tilbuddene indenfor dagområdet, deltager Skovkantens medarbejder i tidspunktet for tilsynsbesøgets afvikling i CARE-uddannelsen.

Tilbuddene i dagområdet er nu ved at implementere Recovery og dermed CARÉ-uddannelsens elementer i deres praksis.

Hensigten er, at der udarbejdes en egentlig CARÉ-model for dagområdet. Dog afventes det arbejde der pågår, for at finde frem et fælles koncept for del-handleplaner.

For at skabe et fællesskab indenfor dagområdet, arbejdes der på at arrangere en fælles temadag. I overvejelserne indgår også om temadagen med fordel kan afholdes sammen med forsorg og misbrug.

Øvrige emner tilbuddet ønsker fremført

Tilbuddene kunne ønske sig, at det blev præciseret hvad deres opgave var i forbindelse med besigtigelsen. De tilsynsførende fremførte på tilsynsmødet, at de er interesserede i at få et så retvisende billede af tilbuddene som muligt. I den forbindelse er synspunkter og holdninger fra både brugere og medarbejdere nødvendige.

Udvikling af tilbudet, tilsynets vurdering

Igangværende eller planlagte udviklingstiltag

En af de store udfordringer for dagområdet er, at der er begrænsede økonomiske midler. Det betyder besparelser indenfor området. Udfordringen er, hvorledes bliver midlerne udnyttet bedst muligt til gavn for brugerne.

Området ønsker at skabe sig et overblik over samtlige frivillige tilbud i Århus Kommune, som for eksempel Dalgasskolen, samt hvorledes et samarbejde kan udbygges.

Ledelsen af dagområdet vil arbejde for, at der opstår en vi-følelse. Det er nødvendigt i forhold til fordeling af en fælles økonomisk ramme. Ligeledes er der et fælles MED-udvalg og sikkerhedsgruppe der skal fungerer.

Nogle af tilbuddene i dagområdet er finansieret af midler fra blandt andet Velfærdsministeriet, og udløber om 2 år. Spørgsmålet er så, hvad der så skal ske. Hvilke muligheder er der for at forsætte tilbuddet.

På grund af den økonomiske krise oplever området en vigende efterspørgsel på den produktion, som aktivitetscentrene traditionelt har varetaget. Det er en virkelighed, som området må foreholde sig til og det er endnu en udfordring. Her vil det efter områdets opfattelse være et udgangspunkt, at spørge brugerne hvad de kunne ønske sig.

For at udbrede kendskabet og skabe PR for dagområdet tilbud, vil det for tilbuddene være naturligt at indgå i en dialog med lokalpsykiatrien.

Samlet vurdering af Dagområdet Socialpsykiatri

Dagområdet er en organisatorisk enhed, der er en samling af dagtilbud til sindslidende og mennesker med psykosociale problemstillinger. Tilbuddene dækker forskellige målgrupper, lige fra de yngre brugere, der har brug for støtte til at komme videre, til den ældre gruppe brugere, der har behov en meningsfuld beskæftigelse.

Under besigtigelsen af de forskellige tilbud, talte de tilsynsførende med brugere eller medlemmer alle steder. De gav alle udtryk for tilfredshed, dels med tilbuddet og dels med medarbejdernes indsats. Brugerne på et af tilbuddene gav dog udtryk for deres frustration over ikke at kende til, hvad der skulle ske i den nærmeste fremtid.

Et af temaerne for dette års tilsyn, er brugerindflydelse. Flere af tilbuddene har et brugerråd til varetagelse af brugerne interesser. Ved alle tilbuddene er der etableret formelle mødefora, hvor brugerne eller medlemmer har mulighed for at gøre deres indflydelse gældende. Endelig søges etableret et fælles brugerråd for området, som skal bidrage med input og synspunkter til ledelsen af området.

Det er de tilsynsførende indtryk, at tilbuddene søger at inddrage brugerne eller medlemmerne så meget som muligt, samt at medarbejderne er opmærksomme på, at indflydelse kræver at de som medarbejdere giver plads og giver brugerne relevant information, så de kan deltage i beslutningsprocessen.

Et andet tema er samarbejdet med de pårørende. De tilsynsførende talte ikke med pårørende hverken under besigtigelsen eller på tilsynsmødet.

Medarbejderne gav udtryk for, at mange af brugerne betragtede aktiviteterne som et arbejde, og derfor var det naturligt, at de pårørende ikke var en del af et samarbejde. Samtidig gjorde medarbejderne det klart at hvis det tjente et formål og brugeren accepterede det, kunne der etableres en kontakt til de pårørende.

De tilsynsførende opfatter samarbejdet med de pårørende således, at det etableres når det er relevant og altid med brugerens eller medlemmets accept. Endelig er der tilbud, hvor der systematisk spørges til hvorledes en kontakt til de pårørende kan foregå.

De medarbejdere som de tilsynsførende talte med under besigtigelsen og ved tilsynsmødet, oplevedes som engagerede i og kompetente til deres arbejde.

Ledelsen af området bestræber sig efter de tilsynsførendes opfattelse meget på, at få området til at fungere som en helhed.

Under besigtigelsen af tilbuddene, erfarede de tilsynsførende, at der ved de tilbud, hvor brugerne indgår i en produktion, er problemer med at tiltrække ordre. Skulle denne situation fortsætte, vil det efter de tilsynsførendes opfattelse fordre, at der tænkes alternativt.

De tilsynsførende har ikke oplevet, eller er præsenteret for forhold der giver anledning til påbud eller henstillinger, men Tilsynsenheden har følgende anbefalinger:

- At Aktivitetscenter Katrinebjerg overvejer hvorledes brugerne kan informeres, så de oplever sig informeret om centrets fremtid.
- At Dagområdet vurderer om en yderligere koordinering af tilbuddene, set i lysets af en manglende produktion, kan betyde bedre tilbud til brugerne.